

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Месечната инфлация е 0.4%, а годишната инфлация е 2.2%. Инфлацията е измерена чрез ИПЦ, като месечната инфлация се отнася за декември 2024 г. спрямо предходния месец, а годишната инфлация е за декември 2024 г. спрямо същия месец на предходната година.

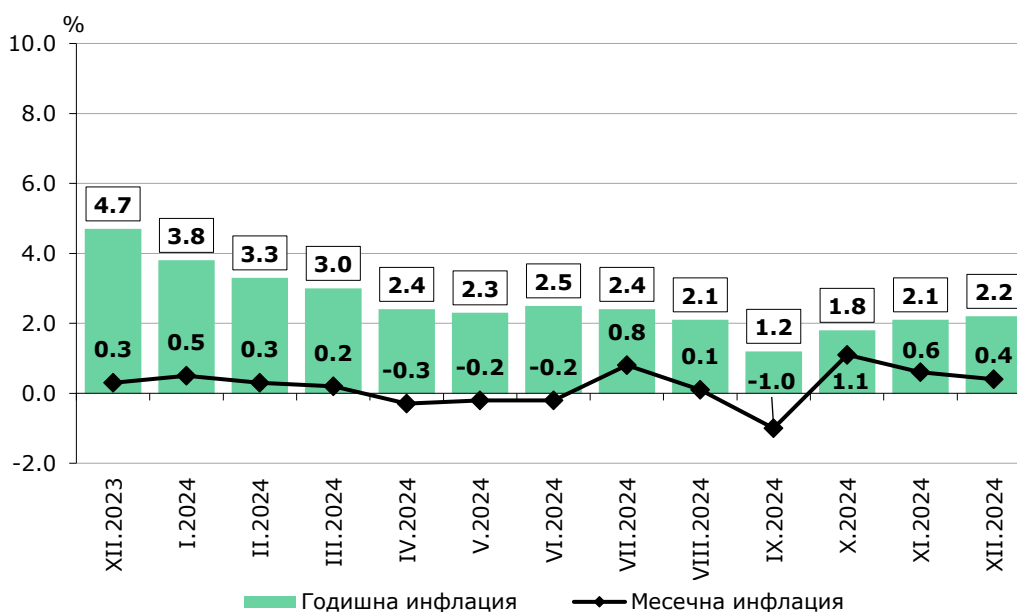
През декември 2024 г. спрямо предходния месец най-голямо е увеличението на цените в групите: „Развлечения и култура“ (+5.9%), „Транспорт“ (+1.3%), „Ресторанти и хотели“ (+0.7%) и „Разнообразни стоки и услуги“ (+0.6%). Най-голямо намаление е регистрирано в групите: „Облекло и обувки“ (-1.3%) и „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ (-0.6%).

Индекс на потребителските цени (ИПЦ)

През декември 2024 г. **месечната инфлация** е 0.4%, а **годишната инфлация** за декември 2024 г. спрямо декември 2023 г. е 2.2%¹.

Инфлацията от началото на годината (декември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.2%, а средногодишната инфлация за периода януари 2024 - декември 2024 г. спрямо периода януари 2023 - декември 2023 г. е 2.4%.

Фиг. 1. Инфлация, измерена чрез ИПЦ, по месеци

¹ Според методологията за индекса на потребителските цени (ИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и табл. 1 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Месечна инфлация

През декември 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Развлечения и култура“ - увеличение с 5.9%;
- „Транспорт“ - увеличение с 1.3%;
- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 0.7%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - увеличение с 0.6%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - увеличение с 0.4%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.4%;
- „Съобщения“ - увеличение с 0.3%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Облекло и обувки“ - намаление с 1.3%;
- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - намаление с 0.6%;
- „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ - намаление с 0.1%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - намаление с 0.1%.

Без промяна остават цените на услугите в група „Образование“.

През месец декември 2024 г. са се увеличили цените на следните хранителни продукти: зеле - с 15.4%, нискомаслено прясно мляко - с 4.9%, гъби - с 4.5%, зрял лук - с 4.3%, зелен лук, чесън и праз - с 4.2%, шоколад и шоколадови изделия - с 2.6%, пресни зеленчукови подправки - с 2.6%, яйца - с 2.4%, олио - с 2.2%, месо от едър рогат добитък - с 2.1%, зрял чесън - с 1.8%, прясна и охладена риба - с 1.8%, малотрайни колбаси - с 1.6%, сушени зеленчукови подправки - с 1.6%, оцет - с 1.5%, млечни масла - с 1.3%, извара - с 1.2%, мляно месо (кайма) - с 1.0%, минерална вода - с 1.0%, кисели млека - с 0.9%, кашкавал - с 0.9%, плодови сокове - с 0.8%, пълномаслено прясно мляко - с 0.5%, кореноплодни зеленчуци (моркови и червено цвекло) - с 0.5%, листни зеленчуци - с 0.5%, хляб - с 0.3%, маргарин - с 0.2%, сол - с 0.2%, чай - с 0.2%, вина - с 0.2%, и други.

Намалени са цените на следните хранителни продукти: пипер - с 8.9%, цитрусови и южни плодове - с 8.4%, ябълки - с 4.2%, маслини - с 3.6%, макаронени изделия - с 3.0%, сирене - с 2.0%, бира - с 1.7%, свинско месо - с 1.4%, замразена риба - с 1.3%, картофи - с 1.3%, захар - с 1.0%, ориз - с 0.9%, газирани напитки - с 0.9%, ракии - с 0.8%, боб - с 0.7%, брашно - с 0.6%, зърнени закуски - с 0.5%, трайни

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

колбаси - с 0.5%, месо от домашни птици - с 0.4%, какао - с 0.3%, домати - с 0.2%, и други.

В групите на нехранителните стоки и на услугите е регистрирано увеличение на цените при: международни полети - с 29.3%, почивка и туристически пътувания в страната - с 9.9%, централно газоснабдяване - с 8.7%, метан за ЛТС - с 4.7%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.0%, дизелово гориво - с 2.0%, почистващи и дезинфекционни средства (течни препарати за почистване на дома) - с 1.8%, хотели във ваканционни центрове и курорти - с 1.6%, дърва за отопление - с 1.5%, бензин А95Н - с 1.2%, бензин А100Н - с 1.1%, продукти за лична хигиена и козметични продукти - с 0.8%, услуги по обществено хранене - с 0.7%, бойлери - с 0.6%, други пощенски услуги (куриерски услуги) - с 0.5%, поддържане и ремонт на ЛТС - с 0.4%, пътнически транспорт с такси - с 0.4%, бръснаро-фризьорски услуги и услуги за поддържане на добър външен вид - с 0.4%, газообразни горива за битови нужди - с 0.3%, готварски печки - с 0.3%, климатични инсталации - с 0.3%, препарати за почистване на съдове - с 0.3%, цигари - с 0.2%, и други.

При нехранителните стоки и услугите е регистрирано намаление на цените при: обувки - с 2.6%, прахове за пране - с 2.3%, пелети - с 2.0%, телевизори - с 1.8%, отоплителни уреди - с 1.2%, прахосмукачки - с 0.9%, хладилници - с 0.8%, облекло - с 0.7%, кина и театри - с 0.3%, и други.

Регистрирано е увеличение на цените на лекарствените продукти с 0.5%, а цените на лекарските и стоматологичните услуги са се увеличили с по 0.2%.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ)

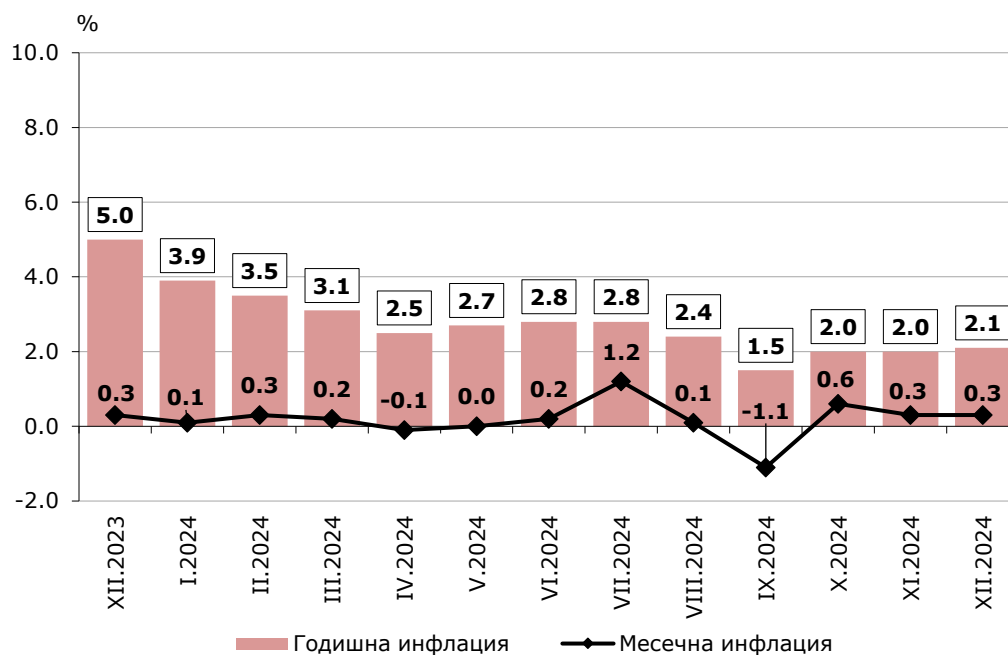
През декември 2024 г. **месечната инфлация** е 0.3%, а **годишната инфлация** за декември 2024 г. спрямо декември 2023 г. е 2.1%¹.

Инфлацията от началото на годината (декември 2024 г. спрямо декември 2023 г.) е 2.1%, а средногодишната инфлация за периода януари 2024 - декември 2024 г. спрямо периода януари 2023 - декември 2023 г. е 2.6%.

¹ Според методологията за хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ). За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и табл. 2 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Фиг. 2. Инфлация, измерена чрез ХИПЦ, по месеци

Месечна инфлация

Според ХИПЦ през декември 2024 г. цените на стоките и услугите са се увеличили в следните потребителски групи:

- „Транспорт“ - увеличение с 2.0%;
- „Развлечения и култура“ - увеличение с 1.8%;
- „Ресторанти и хотели“ - увеличение с 0.7%;
- „Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива“ - увеличение с 0.4%;
- „Здравеопазване“ - увеличение с 0.4%;
- „Съобщения“ - увеличение с 0.3%;
- „Разнообразни стоки и услуги“ - увеличение с 0.3%;
- „Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома“ - увеличение с 0.1%.

По-ниски са цените на стоките и услугите в следните потребителски групи:

- „Облекло и обувки“ - намаление с 1.1%;
- „Хранителни продукти и безалкохолни напитки“ - намаление с 0.7%;
- „Алкохолни напитки и тютюневи изделия“ - намаление с 0.1%.

Без промяна остават цените на услугите в група „Образование“.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Индекс на цените за малката кошница (ИЦМК)

Според **индекса на цените за малката кошница** през декември 2024 г. е регистрирано увеличение с 0.1% на месечна база и увеличение с 2.3% от началото на годината¹.

Цените на стоките и услугите от малката кошница за най-нискодоходните 20% от домакинствата са се променили спрямо предходния месец, както следва:

- нехранителни стоки - увеличение с 0.8%;
- хранителни продукти - намаление с 0.3%.

Без промяна остават цените в група „Услуги“.

¹ За повече информация виж „Методологични бележки“ на стр. 6 и 7 и виж табл. 3 от приложението.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ

ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление, и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени е сравнима мярка на инфлацията на държавите от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към еврозоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерват общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. При изчисляването му за 2024 г. за тегла се използват данни за крайните парични потребителски разходи на домакинствата (КППРД) - вътрешна концепция за 2022 г., които са преразгледани и актуализирани, за да бъдат представителни за 2023 г., следвайки методологичните препоръки на Евростат относно конструирането на теглата на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите¹.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ), изчисляван от Националния статистически институт, е в съответствие с изискванията на Европейския съюз (ЕС) и е сравним с този на другите държави членки. Това е основната констатация в доклада на Евростат, в който са отразени резултатите от проведената през септември 2024 г. оценка на съответствието на България със съществуващата правна рамка и установените препоръки за ХИПЦ, както и други насоки и добри практики в областта на индексите на потребителските цени. Докладът се основава на задълбочена проверка на източниците и методите, използвани за производството на ХИПЦ за 2024 г., както и на дискусиите, проведени по време на мисията на експерти от статистическата служба на ЕС в Националния статистически институт в средата на септември 2024 г.

¹ Насоки относно конструирането на тегла на ХИПЦ в случай на големи промени на разходите на потребителите, Евростат, Дирекция С „Макроикономическа статистика“, 3.02.2020 г.: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/10186/10693286/Guidance-on-the-compilation-of-HICP-weights-in-case-of-large-changes-in-consumer-expenditures.pdf>.

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 2015/2010 **от началото на 2016 г. е сменена базисната година за ХИПЦ** и всички индекси се изчисляват и публикуват **при база 2015 година**. Динамичните редове са преизчислени при новата базисна година и са публикувани на сайта на НСИ (www.nsi.bg).

Индексът на цените за малката кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социалнополезни и жизненонеобходими стоки и услуги. Теглата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% от домакинствата. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени **с натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. През декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменение на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Статистическа област: Инфлация и индекси на потребителските цени:

[Инфлация и индекси на потребителските цени | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИС ИНФОСТАТ: Потребителски цени:

https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=68

Метаданни и методология:

[Индекси на потребителските цени \(ИПЦ\) | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

Калкулатори на инфлацията:

[Калкулатори на инфлацията | Национален статистически институт \(nsi.bg\)](#)

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Приложение

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за декември 2024 година

Потребителски групи	Тегла	XII.2024 (Проценти)		
		ноември 2024 = 100	декември 2023 = 100	декември 2023 = 100
00 Общ ИПЦ	100.000	100.4	102.2	102.2
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	31.322	99.4	102.8	102.8
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	4.717	99.9	106.0	106.0
03 Облекло и обувки	4.216	98.7	98.8	98.8
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	15.009	100.4	102.8	102.8
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	5.753	99.9	98.5	98.5
06 Здравеопазване	7.748	100.4	101.8	101.8
07 Транспорт	9.278	101.3	99.4	99.4
08 Съобщения	5.028	100.3	96.8	96.8
09 Развлечения и култура	6.343	105.9	103.7	103.7
10 Образование	0.424	100.0	107.1	107.1
11 Ресторанти и хотели	5.344	100.7	107.5	107.5
12 Разнообразни стоки и услуги	4.819	100.6	103.4	103.4
Хранителни стоки	32.646	99.4	102.7	102.7
Нехранителни стоки	35.089	100.4	99.3	99.3
Обществено хранене	4.461	100.7	107.3	107.3
Услуги	27.804	101.6	104.5	104.5

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за декември 2024 година

Потребителски групи	Тегла	XII.2024			
		2015 = 100	ноември 2024 = 100	декември 2023 = 100	декември 2023 = 100
	‰	%			
00 Общ ХИПЦ	1000.000	138.99	100.3	102.1	102.1
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	233.022	172.14	99.3	102.9	102.9
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	54.937	131.91	99.9	105.5	105.5
03 Облекло и обувки	40.058	109.28	98.9	99.0	99.0
04 Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	119.313	151.63	100.4	102.4	102.4
05 Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	69.103	125.05	100.1	99.4	99.4
06 Здравеопазване	74.193	126.10	100.4	101.7	101.7
07 Транспорт	139.919	120.54	102.0	100.0	100.0
08 Съобщения	49.875	90.93	100.3	96.8	96.8
09 Развлечения и култура	64.537	122.36	101.8	99.8	99.8
10 Образование	16.929	160.15	100.0	106.8	106.8
11 Ресторанти и хотели	80.188	172.56	100.7	107.8	107.8
12 Разнообразни стоки и услуги	57.926	144.30	100.3	103.8	103.8

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА ДЕКЕМВРИ 2024 ГОДИНА

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница
от 100 социалнополезни и жизненонеобходими
стоки и услуги на най-нискодоходните 20% от
домакинствата за декември 2024 година**

Потребителски групи	Тегла	(Проценти)
		XII.2024 ноември 2024 = 100
Общ ИЦМК	100.000	100.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	50.930	99.7
Облекло и обувки	4.172	98.5
Жилища, вода, електроенергия, газ и други горива	23.645	100.4
Жилищно обзавеждане, стоки и услуги за домакинството и за обичайното поддържане на дома	2.703	98.2
Здравеопазване	11.882	101.8
Транспорт	0.758	100.0
Съобщения	0.092	100.0
Развлечения и култура	0.606	100.0
Разнообразни стоки и услуги	5.212	101.0
Хранителни стоки	50.930	99.7
Нехранителни стоки	28.855	100.8
Услуги	20.216	100.0